

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
2 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025**

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

A. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Πλάτωνος *Πολιτεία* (514a–515e)

Μετὰ ταῦτα δὴ, εἶπον, ἀπείκασον τοιοῦτῳ πάθει τὴν ἡμετέραν φύσιν παιδείας τε πέρι καὶ ἀπαιδευσίας. Ἴδὲ γὰρ ἀνθρώπους οἷον ἐν καταγείῳ οἰκήσει σπηλαιώδει, ἀναπεπταμένην πρὸς τὸ φῶς τὴν εἴσοδον ἔχουσαν μακρὰν παρὰ πᾶν τὸ σπήλαιον, ἐν ταύτῃ ἐκ παίδων ὄντας ἐν δεσμοῖς καὶ τὰ σκέλη καὶ τοὺς αὐχένας, ὥστε μένειν τε αὐτοὺς εἷς τε τὸ πρόσθεν μόνον ὄραν, κύκλῳ δὲ τὰς κεφαλὰς ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ ἀδυνάτους περιάγειν, φῶς δὲ αὐτοῖς πυρὸς ἄνωθεν καὶ πόρρωθεν καόμενον ὀπισθεν αὐτῶν, μεταξὺ δὲ τοῦ πυρὸς καὶ τῶν δεσμοτῶν ἐπάνω ὁδόν, παρ' ἣν ἰδὲ τειχίον παραφκοδομημένον, ὥσπερ τοῖς θαυματοποιοῖς πρὸ τῶν ἀνθρώπων πρόκειται τὰ παραφράγματα, ὑπὲρ ὧν τὰ θαύματα δεικνύουσιν.

Ὅρῳ, ἔφη.

Ὅρα τοίνυν παρὰ τοῦτο τὸ τειχίον φέροντας ἀνθρώπους σκεύη τε παντοδαπὰ ὑπερέχοντα τοῦ τειχίου καὶ ἀνδριάντας καὶ ἄλλα ζῶα λίθινά τε καὶ ξύλινα καὶ παντοῖα εἰργασμένα, οἷον εἰκὸς τοὺς μὲν φθεγγομένους, τοὺς δὲ σιγῶντας τῶν παραφερόντων.

Ἄτοπον, ἔφη, λέγεις εἰκόνα καὶ δεσμώτας ἀτόπους.

Ὅμοιους ἡμῖν, ἦν δ' ἐγώ· τοὺς γὰρ τοιούτους πρῶτον μὲν ἑαυτῶν τε καὶ ἀλλήλων οἶει ἂν τι ἑωρακέναι ἄλλο πλὴν τὰς σκιὰς τὰς ὑπὸ τοῦ πυρὸς εἰς τὸ καταντικρὺ αὐτῶν τοῦ σπηλαίου προσπίπτουσας;

Πῶς γὰρ, ἔφη, εἰ ἀκινήτους γε τὰς κεφαλὰς ἔχειν ἠναγκασμένοι εἶεν διὰ βίου;

Τί δὲ τῶν παραφερομένων; οὐ ταῦτόν τοῦτο;

Τί μήν;

Εἰ οὖν διαλέγεσθαι οἰοί τ' εἶεν πρὸς ἀλλήλους, οὐ ταῦτα ἡγῇ ἂν τὰ ὄντα αὐτοὺς νομίζειν ἄπερ ὀρῶεν;

Ἀνάγκη.

- A1.** α. Να γράψετε στο τετράδιό σας δίπλα στον αριθμό της **Στήλης Α** το γράμμα από τη **Στήλη Β** που αντιστοιχεί στην ορθή απάντηση:

Στήλη Α	Στήλη Β
1. Ποια είναι η κύρια αιτία η οποία εμποδίζει τους δεσμώτες να στρέψουν τα κεφάλια τους;	α. Οι αλυσίδες στους αυχένες τους.
	β. Το σκοτάδι της σπηλιάς.
	γ. Ο φόβος της φωτιάς.
2. Πού βρίσκεται το πυρ σε σχέση με τους δεσμώτες;	α. Μπροστά τους, χαμηλά.
	β. Επάνω και πίσω τους, σε απόσταση.
	γ. Έξω από το σπήλαιο.
3. Τα «σκεύη», οι «άνδριάντες» και τα «άλλα ζῶα» που μεταφέρονται πίσω από το τείχος	α. είναι πραγματικά ζῶα της σπηλιάς.
	β. δημιουργούν τις σκιές που οι δεσμώτες θεωρούν πραγματικότητα.
	γ. προορίζονται για δώρα στους δεσμώτες.

(μονάδες 6)

- A1.** β. «παρ' ἧν», «ὅπῃ ὧν»: Σε ποια λέξη του αρχαίου κειμένου αναφέρεται καθεμιά από τις παραπάνω αντωνυμίες;

(μονάδες 4)

Μονάδες 10

- B1.** Ποιος είναι ο βασικός εκφραστικός τρόπος, με τον οποίο ο Πλάτωνας παρουσιάζει το θέμα του μύθου και πώς αυτός συνδέεται με την έλλειψη παιδείας και την κατάσταση των δεσμοτών; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με αναφορές από το κείμενο.

Μονάδες 10

B2.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Το 1948 ο Άγγλος Τζωρτζ Όργουελ έγραψε το έργο «1984». Σε αυτό αφηγείται μια κατάσταση στην οποία ένα απολυταρχικό Κόμμα και ο απρόσωπος ηγέτης του, ο Μεγάλος Αδελφός, κατασκευάζουν μια ψευδή πραγματικότητα μέσα από μηχανισμούς

συνεχούς προπαγάνδας και παραποίησης των γεγονότων. Σε αυτή την πραγματικότητα ζουν πολίτες, όπως ο Γουίνστον.

Στο τέλος, το Κόμμα θα ανακοίνωνε ότι δύο και δύο έκαναν πέντε, κι εσύ θα έπρεπε να το πιστέψεις. Αργά ή γρήγορα θα το ισχυρίζονταν και αυτό, ήταν αναπόφευκτο. Η λογική του ισχυρού το απαιτούσε. Η φιλοσοφία του Κόμματος σιωπηρά αρνιόταν όχι μόνο την εγκυρότητα της εμπειρίας, αλλά και την ύπαρξη της εξωτερικής πραγματικότητας. Η αίρεση των αιρέσεων ήταν η κοινή λογική. [...]

Το Κόμμα σου έλεγε να απορρίπτεις τη μαρτυρία των αυτιών και των ματιών σου. Ήταν η τελική και σημαντικότερη εντολή του. Η καρδιά του Γουίνστον βούλιαξε στη σκέψη της τεράστιας δύναμης που παρατασσόταν εναντίον του, της ευκολίας με την οποία οποιοσδήποτε διανοούμενος του Κόμματος θα τον νικούσε σε μια συζήτηση, των επιχειρημάτων με τις λεπτές αποχρώσεις τα οποία δεν θα ήταν σε θέση να κατανοήσει, ούτε και φυσικά να ανταπαντήσει. Κι όμως, αυτός είχε δίκιο. Είχαν άδικο, κι αυτός είχε δίκιο. [...] Ο υλικός κόσμος υπάρχει, οι νόμοι του δεν αλλάζουν. Οι πέτρες είναι σκληρές, το νερό είναι υγρό, τα ελεύθερα αντικείμενα πέφτουν προς το κέντρο της γης. Με την αίσθηση [...] ότι διατύπωνε ένα σημαντικό αξίωμα, έγραψε: «Ελευθερία είναι η ελευθερία να λες ότι δύο και δύο κάνουν τέσσερα. Αν αυτό θεωρηθεί ως δεδομένο, όλα τα άλλα ακολουθούν».

Τζωρτζ Όργουελ, 1984 (μτφρ. Ευρ. Αμανατίδου). Αθήνα: Ανοιχτή Βιβλιοθήκη, 2021, σσ. 96-97.

Στην πρώτη παράγραφο του παράλληλου κειμένου να εντοπίσετε μία ομοιότητα και στη δεύτερη παράγραφο μία διαφορά ως προς το περιεχόμενο σε σχέση με το διδαγμένο κείμενο του Πλάτωνα. Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας αναφέροντας τα αντίστοιχα χωρία των δύο κειμένων.

Μονάδες 10

B3. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου με ουσιαστικά ετυμολογικά συγγενή (απλά ή σύνθετα) της μετοχής «φέροντας» ώστε να ολοκληρωθεί σωστά το νόημά τους:

1. Πήγε να τον δει ωτορινολαρυγγολόγος, γιατί ένα κοκκαλάκι ψαριού είχε κολλήσει στον του.
2. Πρόσφατα καταργήθηκε ο κατανάλωσης στα είδη πρώτης ανάγκης.
3. Στις εκπτώσεις η κόρη μου συνήθως ψωνίζει πολλά
4. Με στενοχώρησε το του. Ήταν φοβερά προσβλητικό.
5. «Δεν ντρέπεσαι που επαναλαμβάνεις ό,τι σου λέει η γυναίκα σου; Κατάντησες της».

Μονάδες 10

B4. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτόν τη λέξη «Σωστό», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «Λάθος», αν είναι λανθασμένη.

1. Πηγή πληροφοριών για τη ζωή του Πλάτωνα είναι η 15η επιστολή του.

2. Ο Πλάτωνας είχε ενεργό πολιτική δράση στην Αθήνα.
3. Τα δύο πρώτα στάδια της αγωγής των φυλάκων περιελάμβαναν γυμναστική και μουσική αγωγή, όπως και μαθηματικές επιστήμες.
4. Το πρώτο ταξίδι του Πλάτωνα στη Σικελία είχε δραματικές εξελίξεις, γιατί εκδιώχθηκε κακήν κακώς από το νησί.
5. Οι φιλόσοφοι-βασιλείς διαθέτουν περιουσία.

Μονάδες 10

Γ. ΑΔΙΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφώντας, Απομνημονευμάτων Β, 2.1.22-23
(εκδ. E.C. Marchant, Xenophontis Opera Omnia Tomus II,
Oxford Classical Texts, Οξφόρδη 1901)

Ο Σωκράτης αναδιηγείται την ιστορία, την οποία συνέθεσε ο σοφιστής Πρόδικος με θέμα τη συνάντηση του Ηρακλή με την Αρετή και την Κακία.

[Φησὶ Πρόδικος] καὶ φανῆναι αὐτῷ δύο γυναῖκας προσέναι μεγάλας, τὴν μὲν ἑτέραν εὐπρεπῆ τε **ιδεῖν** καὶ ἐλευθέριον φύσει, κεκοσμημένην τὸ μὲν σῶμα καθαρότητι, τὰ δὲ ὄμματα αἰδοῖ, τὸ δὲ σχῆμα σωφροσύνη, ἐσθῆτι δὲ λευκῇ, τὴν δ' ἑτέραν τεθραμμένην μὲν εἰς πολυσαρκίαν τε καὶ ἀπαλότητα, κεκαλλωπισμένην δὲ τὸ μὲν χρῶμα ὥστε λευκοτέραν τε καὶ ἐρυθροτέραν τοῦ ὄντος δοκεῖν φαίνεσθαι, τὸ δὲ σχῆμα ὥστε δοκεῖν ὀρθοτέραν **τῆς φύσεως** εἶναι, τὰ δὲ ὄμματα ἔχειν ἀναπεπταμένα, ἐσθῆτα δὲ ἐξ ἧς ἂν μάλιστα ὥρα διαλάμποι· **κατασκοπεῖσθαι** δὲ θαμὰ ἑαυτήν, ἐπισκοπεῖν δὲ καὶ εἴ τις ἄλλος αὐτὴν θεᾷται, πολλάκις δὲ καὶ εἰς τὴν ἑαυτῆς σκιὰν ἀποβλέπειν. ὥς δ' ἐγένοντο πλησιαίτερον τοῦ Ἡρακλέους, τὴν μὲν πρῶσθεν ῥηθεῖσαν ἰέναι τὸν αὐτὸν τρόπον, τὴν δ' ἑτέραν φθάσαι βουλομένην προσδραμεῖν **τῷ Ἡρακλεῖ** καὶ εἰπεῖν· Ὁρῶ σε, ὦ Ἡράκλεις, **ἀπορροῦντα** ποῖαν ὁδὸν ἐπὶ τὸν βίον τράπη. ἐὰν οὖν ἐμὲ **φύλην** ποιησάμενος, [ἐπὶ] τὴν ἡδίστην τε καὶ ῥάστην ὁδὸν ἄξω σε, καὶ τῶν μὲν τερπνῶν οὐδενὸς ἄγευστος ἔσει, **τῶν δὲ χαλεπῶν** ἄπειρος διαβιώσῃ.

πολυσαρκία: (εδώ) χυμώδης σωματότυπος
ὀρθοτέρα: πιο στητή
ὥρα: νεανική ομορφιά, ακμή της νεότητας
θαμὰ: συχνά

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του παρακάτω αποσπάσματος:
«**κατασκοπεῖσθαι δὲ θαμὰ ... ἄπειρος διαβιώσῃ**».

Μονάδες 20

Γ2. Πώς περιγράφονται η Αρετή και η Κακία στο απόσπασμα «[Φησὶ Πρόδικος] καὶ φανῆναι ... ὥρα διαλάμποι»;

Μονάδες 10

Γ3. α. «[Φησὶ Πρόδικος] καὶ φανῆναι ... τὸ μὲν σῶμα καθαρότητι»: Να εντοπίσετε τα ουσιαστικά της γ' κλίσης που υπάρχουν στο παραπάνω απόσπασμα και να τα γράψετε στη γενική ενικού.

(μονάδες 4)

Γ3. β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

φανῆναι	:	το β' ενικό της προστακτικής του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή
μεγάλας	:	τη γενική πληθυντικού του συγκριτικού βαθμού στο ίδιο γένος
ιδεῖν	:	την ονομαστική ενικού της μετοχής μέλλοντα στο θηλυκό γένος στην ίδια φωνή
ἐπισκοπεῖν	:	το γ' ενικό του παρατατικού στην ίδια φωνή
ἄξω	:	το α' πληθυντικό της υποτακτικής αορίστου β' στην ίδια φωνή
οὐδενός	:	τη δοτική ενικού θηλυκού γένους

(μονάδες 6)

Μονάδες 10

Γ4. α. Να χαρακτηρίσετε πλήρως συντακτικά τους όρους που εμφανίζονται στο αδίδακτο κείμενο με έντονα γράμματα:

ιδεῖν, τῆς φύσεως, τῷ Ἡρακλεῖ, ἀποροῦντα, φίλην, τῶν χαλεπῶν.

(μονάδες 6)

Γ4. β. «κατασκοπεῖσθαι δὲ θαμὰ ... τῷ Ἡρακλεῖ καὶ εἰπεῖν»: Να εντοπίσετε τη δευτερεύουσα ονομαστική πρόταση του αποσπάσματος, να αναγνωρίσετε το εἶδος της, να δικαιολογήσετε την εκφορά της και να δηλώσετε τον συντακτικό της ρόλο.

(μονάδες 4)

Μονάδες 10

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

A1. α. 1α

2β

3β

A1. β. παρ' ἣν = ὁδόν

ὕπὲρ ὧν = παραφράγματα

B1. Αφού έγινε λόγος για τους φύλακες, τους ἄρχοντες, τις γυναίκες και άλλα θέματα, η συζήτηση φτάνει στους φιλοσόφους και την παιδεία τους, η οποία πρέπει να τείνει προς το αγαθό. Είναι χαρακτηριστική η χρήση του ρήματος **ἀπεικάζω**. Σημαίνει απομιμούμαι, απεικονίζω, παρουσιάζω μέσα από μια παραβολή/σύγκριση. Η χρήση του συγκεκριμένου ρήματος στην αρχή της αφήγησης, που είναι γνωστή ως ο «(πλατωνικός) μύθος του σπηλαίου», σηματοδοτεί την έναρξη ενός **λόγου αλληγορικού**. Μια **αλληγορία** συνεπάγεται πως όσα λέγονται έχουν και ένα άλλο επίπεδο σημασιών, πως οι λέξεις, οι έννοιες και οι περιγραφές έχουν πέρα από την κυριολεκτική τους και μια συμβολική σημασία. Στόχος του Πλάτωνα είναι να παρουσιάσει με τρόπο παραστατικό και άρα πιο κατανοητό τις σύνθετες ιδέες του, κρίνοντας ότι –για το συγκεκριμένο θέμα– η αλληγορία είναι πιο αποτελεσματική και ενδιαφέρουσα ως μέθοδος από τη διαλεκτική. Η αξία της είναι διδακτική και όχι αποδεικτική.

Συγκεκριμένα, η **αλληγορία** του σπηλαίου αποδίδει παραστατικά την επίδραση που ασκεί η παιδεία στην ανθρώπινη φύση, την υποχρέωση που έχει ο ορθώς πεπαιδευμένος, δηλαδή ο φιλόσοφος, να φωτίσει τους συνανθρώπους του, την αντίθεση ανάμεσα στον κόσμο που συλλαμβάνουμε με τις αισθήσεις μας και στον κόσμο της νόησης, τον κόσμο των Ιδεών. Ο Πλάτωνας από την αρχή του κειμένου αναφερόμενος στους όρους «**παιδεία και ἀπαιδευσία**» μας καθοδηγεί στην 1^η θεματική του Σπηλαίου. Ο Πλάτων θα μιλήσει αλληγορικά περί **παιδείας** (και έλλειψη παιδείας). Στην Πολιτεία γενικότερα η αναφορά στην παιδεία γίνεται πάντα σε σύνδεση με την ηθική διαπαιδαγώγηση των πολιτών (424a): *τροφὴ γὰρ καὶ παιδεύσεις χρηστὴ σωζομένη φύσεις ἀγαθὰς ἐμποιεῖ, καὶ αὗτὲς φύσεις χρησταὶ τοιαύτης παιδείας ἀντιλαμβανόμεναι ἔτι βελτίους τῶν προτέρων φύονται* [: γιατί η καλή εκπαίδευση και η ανατροφή, αν διατηρείται, γεννά καλές φύσεις, και πάλι οι χρηστές αυτές φύσεις, όταν λάβουν μια τέτοια ανατροφή, θα γίνουν ακόμη καλύτερες από τις προηγούμενες –μετάφραση Ι. Γρυπάρης]. Στον μύθο του σπηλαίου, ειδικότερα, η αναφορά στην παιδεία έχει και γνωσιολογικό περιεχόμενο: πώς μπορεί ο άνθρωπος να γνωρίσει την αλήθεια, και μάλιστα το αληθινά υπαρκτό;

Ο Σωκράτης μάς καλεί να φανταστούμε μαζί με τον Γλαύκωνα την εικόνα που ακολουθεί: Στο κάτω κάτω μέρος μιας υπόγειας σπηλιάς, δεσμώτες από την παιδική τους ακόμη ηλικία δεν βλέπουν παρά μόνο σκιές που

προβάλλονται στο βάθος πάνω στο τοίχωμα της σπηλιάς («*ἐν ταύτῃ ἐκ παίδων ὄντας ἐν δεσμοῖς καὶ τὰ σκέλη καὶ τοὺς αὐχένας*»), καθώς είναι ακινητοποιημένοι και έχουν στραμμένη την πλάτη τους προς την είσοδο της σπηλιάς, που βρίσκεται επάνω, στην επιφάνεια της γης. Οι αλυσίδες είναι οι αισθήσεις που μας κρατούν δεσμούς και δεν μας αφήνουν να αντιληφθούμε την πραγματικότητα με τη βοήθεια της λογικής και υπό το φως του ορθού λόγου. Οι δεσμώτες είναι οι άνθρωποι που ζουν μέσα στο σκοτάδι της αμάθειας και θεωρούν ότι οι σκιές είναι τα πραγματικά όντα. Πιστεύουν πως η μόνη πραγματικότητα είναι ό,τι βλέπουν ή ακούν, ό,τι τους δίνει η αίσθηση («*Εἰ οὖν διαλέγεσθαι οἱοί τ' εἶεν πρὸς ἀλλήλους, οὐ ταῦτα ἡγῆ ἂν τὰ ὄντα αὐτοὺς νομίζειν ἅπερ ὀρῶεν; Ἀνάγκη*»). Η στάση τους για την πραγματικότητα μπορεί να αποδοθεί με τον όρο «αφελής εμπειρισμός» και η γνωστική τους κατάσταση με τον όρο «εικασία». Εκεί στο βάθος, πίσω και ψηλότερα από τους ακίνητους δεσμώτες καίει φωτιά. Ανάμεσα στους δεσμώτες και τη φωτιά, σε δρόμο στον οποίο έχει χτιστεί ένα τοιχάκι, άνθρωποι κινούνται μεταφέροντας κάθε είδους πράγματα, άλλοι μιλώντας και άλλοι όχι. Τις σκιές αυτών βλέπουν οι δεσμώτες και σε αυτές αποδίδουν και τις φωνές που ακούν. Η πορεία από το σπήλαιο προς την έξοδο συμβολίζει την πορεία του δεσμώτη από την άγνοια προς τη γνώση, την απελευθέρωσή του, που σκοπό έχει την κατάκτηση της γνώσης και της αλήθειας με τη νόηση και την παιδεία και, επομένως, τη μεταστροφή του σε φιλόσοφο-βασιλέα. Έτσι, ο αισθητός κόσμος η εικασία και η δόξα αντιστοιχούν στον κόσμο εντός της σπηλιάς κατά ανιούσα πορεία, από τον χαμηλότερο και σκοτεινότερο χώρο προς τον υψηλότερο και φωτεινότερο, εντός σπηλιάς.

Από την άλλη, ο πνευματικός κόσμος, η διάνοια και η νόηση αντιστοιχούν στον κόσμο έξω από τη σπηλιά κατά ανιούσα πορεία πάλι, δηλαδή από τον φωτεινό χώρο στην πηγή του φωτός (Ιδέα του Αγαθού). Έχοντας αποκτήσει ο άνθρωπος αυτά τα γνωστικά και κατά συνέπεια και ηθικά εφόδια θα μπορέσει να αφοσιωθεί πλήρως στο έργο της διακυβέρνησης της πολιτείας, που είναι και το ζητούμενο. Συνοπτικά, για να κατακτήσει κανείς τη γνώση χρειάζεται σταδιακά να αποδεσμεύεται από την κυριαρχία της αίσθησης και να κατακτήσει τη νόηση, να πορευτεί δηλαδή από τον αισθητό κόσμο στον νοητό.

- B2.** Σύμφωνα με τη θεωρία του Δυισμού του Πλάτωνα, υπάρχει ο κόσμος της αισθητής πραγματικότητας και ο κόσμος της Νόησης. Ο μεν πρώτος είναι ο ψεύτικος, ο φθαρτός, ο εφήμερος, ενώ ο δεύτερος είναι ο αληθινός, ο αναλλοίωτος, ο άφθαρτος.

Ο κόσμος του σπηλαίου αντιστοιχεί στον αισθητό κόσμο. Παρουσιάζει τους δεσμώτες να είναι βυθισμένοι στο σκοτάδι της αμάθειας. Αποδέχονται ως πραγματικότητα ό,τι τους παρέχουν οι αισθήσεις τους, καθώς αυτές τους κρατούν εγκλωβισμένους μακριά από την Αλήθεια. Πιστεύουν σε ένα ψευδή κόσμο, φθαρτό. Αντίστοιχα, στην 1^η παράγραφο του αποσπάσματος από το έργο «1984» του Τζώρτζ Όργουελ, το απολυταρχικό κόμμα κατασκευάζει μία ψευδή πραγματικότητα («*δύο και δύο έκαναν πέντε, κι εσύ θα έπρεπε να το πιστέψεις*») και αρνείται την ίδια την ύπαρξη της εξωτερικής πραγματικότητας.

Στη δεύτερη παράγραφο του παράλληλου κειμένου ωστόσο, ο συγγραφέας αναφέρει ότι το Κόμμα ορίζει να απορρίπτουν οι πολίτες τα δεδομένα των αισθήσεων τους («να απορρίπτεις τη μαρτυρία των ατιών και των ματιών σου. Ήταν η τελική και σημαντικότερη εντολή του»). Οι πολίτες αντιλαμβάνονται μέσω των αισθήσεων την ύπαρξη της εξωτερικής πραγματικότητας, είναι πραγματική («ο υλικός κόσμος υπάρχει, οι νόμοι του δεν αλλάζουν»). Αντίθετα, στην αλληγορία του σπηλαίου οι δεσμώτες είναι βυθισμένοι στο σκοτάδι της άγνοιας λόγω των δεσμών που τους κρατούν καθηλωμένους. Τα δεσμά αυτά είναι οι αισθήσεις, τα δεδομένα των αισθήσεων που κρατούν τους ανθρώπους στον κατώτερο αναβαθμό της γνώσης, την εικασία. Τέλος, ο πολίτης του Όργουελ επιζητά την ελευθερία του, ενώ οι δεσμώτες δεν αντιλαμβάνονται τη χαμηλή γνωστική τους κατάσταση.

Συνεπώς, η ψευδής πραγματικότητα στην περίπτωση του σπηλαίου στηρίζεται στην απόλυτη κυριαρχία των αισθήσεων, ενώ στην κοινωνία του Τζωρτζ Όργουελ η δύναμη του μυαλού των κυβερνώντων θα νικούσε την οποιαδήποτε σκέψη και άποψη των πολιτών («της ευκολίας με την οποία οποιοσδήποτε διανοούμενος του Κόμματος θα τον νικούσε σε μια συζήτηση, των επιχειρημάτων»).

B3.

1. οισοφάγο
2. φόρος
3. φορέματα
4. φέρσιμό
5. φερέφωνό

B4.

1. Λάθος
2. Λάθος
3. Σωστό
4. Σωστό
5. Λάθος

Γ. ΑΔΙΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

- Γ1. (Η γυναίκα) παρατηρούσε προσεκτικά συχνά τον εαυτό της, ~~αλλά~~ και εξέταζε και αν κανείς άλλος την έβλεπε, πολλές φορές, μάλιστα, έριχνε βλέμματα και στη σκιά της. Μόλις δε έφτασαν πιο κοντά στον Ηρακλή, εκείνη μεν, που αναφέραμε πρώτη, προχωρούσε με τον ίδιο τρόπο, ενώ η άλλη, επειδή ήθελε να προλάβει, έτρεξε εμπρός προς τον Ηρακλή και είπε: Σε βλέπω, Ηρακλή, να απορείς ποιον δρόμο να πάρεις στη ζωή σου. Εάν, λοιπόν, κάνεις εμένα φίλη σου, θα σε οδηγήσω στον πιο ευχάριστο και εύκολο δρόμο, και από τα μεν ψυχοφελή κανένα δεν θα υπάρξει, που να μην το γευθείς, τις δε δυσκολίες θα περάσεις όλη σου τη ζωή χωρίς να τις δοκιμάσεις (θα περάσεις όλη σου τη ζωή χωρίς εμπειρία των δυσκολιών).
- Γ2. Στο προς εξέταση απόσπασμα παρουσιάζονται δύο γυναίκες, η Αρετή και η Κακία, που πλησίασαν τον Ηρακλή, για να τον καθοδηγήσουν στη ζωή. Και οι δύο γυναίκες ήταν επιβλητικές (*καὶ φανήναι αὐτῷ δύο γυναῖκας προσιέναι μεγάλας*), ωστόσο περιγράφονται εντελώς διαφορετικές. Η μεν Αρετή παρουσιάζεται να έχει κόσμια εξωτερική εμφάνιση (*τὴν μὲν ἑτέραν εὐπρεπῇ τε ἰδεῖν*) και να είναι ευγενής (*ἐλευθέριον φύσει*). Στο σώμα της αντικατοπτριζόταν η αγνότητα (*κεκοσμημένην τὸ μὲν σῶμα καθαρότητι*) και στα μάτια της η συστολή (*τὰ δὲ ὄμματα αἰδοῖ*). Τέλος, στεκόταν με τρόπο που πρόδιδε τη σωφροσύνη / φρονιμάδα της (*τὸ δὲ σχῆμα σωφροσύνη*) και φορούσε λευκό ένδυμα (*ἑσθῆτι δὲ λευκῇ*). Η Κακία παρουσιάζεται καλοθρεμμένη (*ἑτέραν τεθραμμένην*), με χυμώδη σωματότυπο (*μὲν εἰς πολυσαρκίαν*) και μαλθακή (*τε καὶ ἀπαλότητα*). Είχε περιποιηθεί τον εαυτό της, ώστε να φαίνεται η ἐπίδερμίδα της πιο λευκή και πιο κόκκινη από ό,τι ήταν στην πραγματικότητα (*κεκαλλωπισμένην δὲ τὸ μὲν χρῶμα ὥστε λευκοτέραν τε καὶ ἐρυθροτέραν τοῦ ὄντος δοκεῖν φαίνεσθαι*), και στεκόταν κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να φαίνεται πιο ψηλή από όσο ήταν (*τὸ δὲ σχῆμα ὥστε δοκεῖν ὀρθοτέραν τῆς φύσεως εἶναι*). Τέλος, κοίταζε ψηλά (*τὰ δὲ ὄμματα ἔχειν ἀναπεπταμένα*) και φορούσε ένδυμα που επέτρεπε να φαίνεται όσο το δυνατόν περισσότερο η νεανική της γοητεία (*ἑσθῆτα δὲ ἐξ ἧς ἂν μάλιστα ὄρα διαλάμποι*).
- Γ3. α. Τα ουσιαστικά της γ' κλίσης που εντοπίζονται στο δοθέν απόσπασμα είναι τα εξής
- γυναῖκας* – γυναικός
 - φύσει* – φύσεως
 - τὸ σῶμα* - τοῦ σώματος
 - καθαρότητι* – καθαρότητος

- β. *φανῆναι* – φάνηθι
μεγάλας – μειζόνων
ιδεῖν - ὀψομένη
ἐπισκοπεῖν - ἐπεσκόπει
ἄζω - ἀγάγωμεν
οὐδενός - οὐδεμιᾶ

- Γ4. α. *ιδεῖν*: απαρέμφατο της αναφοράς εξαρτώμενο από το επίθετο *εὐπρεπῇ*
τῆς φύσεως: γενική συγκριτική ως ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός
στο επίθετο *ὀρθοτέραν*,
τῷ Ἡρακλεῖ: αντικείμενο του απαρεμφάτου *προσδραμεῖν*,
ἀποροῦντα: κατηγορηματική μετοχή από το ρήμα *ὀρῶ* και αναφερόμενη
στο αντικείμενο του ρήματος εξάρτησης σε,
φίλῃν: κατηγορούμενο στο αντικείμενο της μετοχής *ἐμέ* μέσω της μετοχής
ποιησάμενος που παράγεται από συνδετικό ρήμα,
τῶν χαλεπῶν: γενική αντικειμενική ως ετερόπτωτος ονοματικός
προσδιορισμός στο επίθετο *ἄπειρος*.
- β. Η δευτερεύουσα ονοματική πρόταση που υπάρχει στο δοθέν απόσπασμα
είναι η εξής: *εἴ τις ἄλλος αὐτὴν θεᾷται*. Είναι μία δευτερεύουσα πλάγια
ερωτηματική πρόταση ολικῆς ἀγνοίας, μονομελῆς και κρίσεως που
εξαρτάται από το απαρέμφατο *ἐπισκοπεῖν*. Εκφέρεται με οριστική και
δηλώνει κάτι το πραγματικό (*θεᾷται*) και λειτουργεῖ συντακτικά ως
αντικείμενο στο απαρέμφατο *ἐπισκοπεῖν*.